

Beantwoording technische vragen over de concept-begroting 2023

BF

Vraag 1: Hoe is de verdeling van de budgetsubsidie van Fundament, wat is bijvoorbeeld voor het deel muziekschool en Hafabra?

Antwoord:

De subsidies aan Fundament bestaan uit een bedrag voor budgetsubsidie, aangevuld met incidentele bijdragen (projecten/pilots). De activiteiten van Fundament zijn steeds meer gericht op een integrale aanpak via een doorlopende leerlijn. Dit betekent dat de kosten voor activiteiten steeds minder worden toegerekend aan de drie afzonderlijke werksoorten (bibliotheek, muziek en dans, welzijn). De vaste lasten en personeelskosten worden nog wel toegerekend aan de drie onderdelen.

De verdeling hiervan is als volgt:

35% bibliotheek

15% muziek en dans (incl. hafabra)

50% welzijn.

Vraag 2: Als we de kwijtschelding ook verruimen naar een grens van 130%, hoeveel zou dit dan ongeveer extra kosten?

Antwoord:

Het is niet mogelijk een dergelijke berekening te maken. Voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is er namelijk niet alleen sprake van een inkomensgrens, maar ook van een vermogenstoets. De vermogensnorm wordt door het Rijk vastgesteld.

Vraag 3: In hoeverre is de dienstverlening geregeld in de DVO? Wat kan Losser zelf doen en wat moet via de DVO? Graag ook een overzicht van alle DVO's en de bedragen die hieraan gekoppeld zijn en totaalbedrag.

Antwoord:

In de DVO staan taken en kwaliteitscriteria omschreven op hoofdlijnen op o.a. de onderstaande onderwerpen:

- *Grondexploitatie*
- *Communicatie*
- *Beheer inter-/intranet*
- *Bestuursondersteuning*
- *Financiële administratie*
- *Financiële advisering/planning & controle*
- *Huisvesting & Services*
- *IT/hardware*
- *Informatiebeleid, beveiliging*
- *Juridische zaken en Privacy*
- *Verzekeringen*
- *Inkoop/aanbesteding*
- *P&O, arbo*
- *Strategie & control/treasury*
- *Bestuurlijk-juridisch advies/coördinatie verbonden partijen*
- *Integrale veiligheid, openbare orde*
- *Vastgoedinformatie, GEO*
- *Archief (incl. post)*
- *Publieksdienstverlening (inclusief handhaving, beheer BRP)*

Belangrijk om te vermelden dat deze onderwerpen wel als verschillende taak zijn te onderscheiden maar in de praktijk moeilijk van elkaar zijn te scheiden. Zo kent de uitgifte van een paspoort (publieksdienstverlening) een relatie met IT/hardware, Juridische zaken en Privacy, Archief en Huisvesting & services. Het is daarom dat we als gemeente Losser één bedrag betalen voor de dienstverlening, voor 2023 is dat afgerond € 5.662.000.

In het dienstverleningshandvest staat omschreven dat Losser en Enschede de ander schriftelijk kan verzoeken om taken of taakgebieden aan het dienstverleningspakket toe te voegen of te laten vervallen. Een besluit van Losser om taken of taakgebieden te laten vervallen wordt aangemerkt als een besluit tot partiële uittreding. Hiervoor geldt een opzegtermijn van een vol kalenderjaar. Opzegging is slechts mogelijk op grond van zwaarwegende bijzondere omstandigheden. Losser is dan wel verplicht de personele en financiële gevolgen te compenseren. Partijen stellen in onderling overleg de hoogte van de compensatie vast.

Een algemene stelregel is dat Losser het "Wat" bepaald. Als Losser behoefte heeft aan verruiming van de loketopenstelling op meerdere avonden wordt dat tegen meer betaling geregeld.

Vraag 4: Hoe staat het met de WOO en welke stappen zijn al genomen?

Antwoord:

De Wet Open Overheid (Woo) is sinds 1 mei jl. (deels) in werking getreden. De gemeente Losser heeft in samenwerking met Enschede er voor gezorgd dat zij al aan de minimale vereisten van de Woo voldoen:

- Er is een contactpersoon in de vorm van een Woo-coördinator aangesteld voor beide gemeenten;*
- Hiervan is melding gemaakt op de gemeentelijke websites, zodat inwoners en andere partijen deze contactpersoon kunnen raadplegen;*
- Er wordt gewerkt aan de borging van duurzame toegankelijkheid van digitale documenten (dit is randvoorwaardelijk om 'open' te kunnen zijn);*
- We gaan de volgende stappen zetten richting een programmaplan met betrekking tot (onder andere) actieve openbaarheid.*

In 2021 is een uitgebreide impactanalyse voor de gemeente Losser en Enschede uitgevoerd en gepresenteerd. Deze impactanalyse dient als fundament voor het in de komende maanden te ontwikkelen uitvoeringsplan om de Woo in Losser en Enschede adequaat te implementeren. Het uitvoeringsplan zal onder meer tot stand komen op basis van de kennis en kunde van het kernteam Woo, waarin leden uit verschillende disciplines uit beide organisaties van zowel Losser als Enschede zitting hebben. Het doel is om in het eerste kwartaal van 2023 het programmaplan te kunnen presenteren.

Vraag 5: Klachtencommissie is ondergebracht bij DVO Enschede. Er is daar nogal wat commotie ontstaan rondom deze klachtencommissie. Waarom hebben we ons bij Enschede aangesloten?

Antwoord:

Klachtafhandeling is een onderdeel van de DVO en wordt al vanaf de start (2011) door Enschede afgehandeld door de afdeling juridische zaken. Door interne taakverschuivingen is deze taak onder druk komen te staan en is voorgesteld deze te beleggen bij het onafhankelijke klachtencommissariaat, aangezien dit kwaliteitverhogend is en de kwetsbaarheid hiermee afneemt.

Vraag 6: pagina 11 Inhoud: Ad 4: door het stijgende renteniveau nemen de financieringslasten op termijn toe. Opmerking: Hoe realistisch is dan de 25.000 euro? Is niet te verwachten dat dit veel hoger gaat worden?

Antwoord: Het is onzeker hoe de rentes zich in de komende jaren gaan ontwikkelen. Feit is dat de gemeente Losser haar kortlopende leningen tijdig heeft geconsolideerd, waardoor deze rentepercentages 'vast liggen' voor een lange periode. Voor de financieringsbehoefte in de komende jaren is dit nog niet het geval. In onze begroting houden we overigens al rekening met een langzaam oplopende rente op korte en langlopende leningen van respectievelijk 0,25% en 0,5% per jaar

Vraag 7: pagina 11 Inhoud: Ad 5: Ten gevolg van loonontwikkelingen bij zorgaanbieders, die de reguliere indexering overtreffen, is het nodig om de budgetten aan te passen. In hoeverre deze aanpassing toereikend is, is nu niet met zekerheid te zeggen. Vraag: Staat hier nu dat de gemeente de looncompensatie nog niet geheel heeft doorberekend? Is hier nog niet op ingespeeld en zo ja waarom niet?

Antwoord:

Systematiek is dat ook voor het 'Sociaal domein' gerekend wordt met een loon- en prijsindex. Daarbij wordt ook uitgegaan van de berekeningen van het Centraal Plan Bureau. In de gemeentelijke budgetten is

derhalve gerekend met prijs- en loonstijgingen. Achteraf blijkt of de inschatting juist is gebleken. Op dit moment is een hogere loonontwikkelingen bij zorginstellingen te onderkennen dan verwacht. Opgemerkt wordt dat het rijk in de septembercirculaire in de accressen een hogere compensatie geeft voor hogere loon- en prijsstijgingen waar gemeenten mee hebben te maken.

Vraag 8: pagina 14 / Exploitatie programma Fysiek / Aanjagen uitvoering klimaatakkoord
Volgens de Raad voor het Openbaar Bestuur heeft de gemeente Losser jaarlijks € 800.000 nodig om alle 26 taken uit het klimaatakkoord uit te voeren. We reserveren de benodigde middelen voor personele inzet incidenteel, vooruitlopend op de verwachte rijksbijdrage.

Vraag: Wanneer verwachten we geld van het RIJK? En wat als dit niet of deels komt? Wat zijn de consequenties?

Antwoord:

Tot op heden heeft het Rijk nog geen duidelijkheid verstrekt over de rijksbijdrage; zij is hierover in gesprek met IPO en VNG. We verwachten niet dat er geen rijksbijdrage komt. Als de bijdrage deels komt zullen de gereserveerde middelen voor de uitvoering van de wettelijke klimaattaken worden ingezet.

Vraag 9: Groene BOA / Vraag: Welke uitrusting/bewapening willen we deze BOA meegeven en waar komt de focus qua handhaving op te liggen.

Antwoord:

In beginsel krijgt de groene boa dezelfde uitrusting als onze andere boa's. Op den duur kan, indien daar behoefte naar is, de uitrusting worden uitgebreid met (gewelds)middelen als bijvoorbeeld handboeien. In het kader van de handhaving komt de focus te liggen op het behoud en het versterken van de Losserse natuur en landschap, zoals de aanpak van illegale houtkap, afvaldumpingen en verbranden van afval. Met name op activiteiten waarop onze boa's domein I niet bevoegd zijn om handhavend op te treden. Ook vinden wij de samenwerking met onze andere toezichthouders belangrijk, zodat we vaker het strafrechtelijke spoor naast de bestuursrechtelijke handhaving kunnen inzetten, bijvoorbeeld bij de handhaving van illegale bouwwerken in het buitengebied. Dit ligt ook in lijn met de landelijke handavingsstrategie die we consequent toepassen.

Vraag 10: Wel een nieuwe wegenlegger, maar wanneer kunnen we het verkeersveiligheidsplan verwachten?

Antwoord:

Vraag 11: pagina 16 Inhoud: Tevens zetten we daarmee in op het ontwikkelen van een instrumentarium om de ambities uit het coalitieakkoord met betrekking tot de verdeling van woningen te realiseren.

Vraag: Waar moeten we aan denken bij dit instrumentarium?

Antwoord:

- *Opstellen doelgroepenverordening (nieuwe woningbouwprojecten langdurig reserveren voor bepaalde doelgroepen)*
- *Eventueel invoeren zelfbewoningsplicht voor (een deel van de) koopwoningen*
- *Eventueel aanpassen urgentieverordening*

Daarnaast is de regering bezig met het wijzigen van de Huisvestingswet, waardoor gemeenten inwoners met vitale beroepen (zoals bijvoorbeeld medewerkers van de hulpdiensten, docenten van basisscholen in de gemeente) met een vergunningstelsel voorrang kunnen geven bij de aankoop of het huren van een woning.

Vraag 12: Sterke raad / Vraag: We willen graag een sterke raad, maar kunnen hier geen extra investering voor terug vinden. Klopt dat?

Antwoord van de griffier:

Vanaf 2022 heeft de raad € 60.000 extra geïnvesteerd in kwantitatieve en kwalitatieve uitbreiding van de griffie. Er is geen aanvullende investering gedaan in een "sterke raad".

Vraag 13: Privacy: Vraag: Hoe hebben we de FG belegd? Bij de gemeente Enschede?

Antwoord:

Ja de FG is belegd in Enschede (0,2 Fte) en is een onderdeel van de DVO. De FG opereert op een strategisch/ tactisch niveau en ziet toe op het juist uitvoeren van de AVG. Voor dagelijkse praktijk in Losser (operationeel) maken we gebruik van 2 Losserse privacy aanspreekpunten. Deze privacy aanspreekpunten zijn de verbinding met de Losserse organisatie/ processen.

Vraag 14: pagina 33 Inhoud: • Voor jongeren wordt gewerkt met een jongerenpanel. Het jongerenpanel levert input voor het organiseren van vraaggerichte activiteiten en helpt bij het signaleren van trends en ontwikkelingen.

Vraag: Is dat jongerenpanel er al en welk panel is dat en hoe wordt dit vorm gegeven?

Antwoord:

Stichting Fundament is anderhalf jaar geleden, in overleg met de gemeente, gestart met het inrichten van een jongerenpanel. Eén van de belangrijkste conclusies was dat jongeren moeilijk langere tijd te binden zijn aan een structurele participatievorm of onderwerp. Om deze reden wordt op dit moment gekozen voor een flexibele vorm, waarin jongeren in wisselende samenstelling, afhankelijk van thema/plek/betrokkenheid/etc. deelnemen. Stichting Fundament betreft jongeren op deze manier zo veel mogelijk bij de ontwikkeling en organisatie van activiteiten ("van en door jongeren"). Zij heeft hierin ook een rechtstreekse lijn met het Twents Carmel College. Zo worden onder andere gastlessen verzorgd waarin jongeren worden betrokken bij actuele onderwerpen of vraagstukken.

Vraag 15: pagina 33 De dorpsraden hebben hierin een activerende en coördinerende rol via het lokaal platform "Pak an-pak over".

Vraag: Kunnen buiten de dorpsraden om ook dit soort initiatieven ingediend worden?

Antwoord:

Met de dorpsraden is afgesproken dat zij een adviserende en ondersteunende rol hebben wat betreft initiatieven in het kader van Pak an Pak over. Zij dragen dit actief uit naar de inwoners. Initiatieven worden via de dorpsraden (samen met de initiatiefnemers) aan de gemeente voorgelegd. De dorpsraden maken vooraf, samen met de gemeente, een inschatting over de haalbaarheid van een initiatief.

Als een initiatief rechtstreeks bij de gemeente binnen komt, zullen wij met betrokkenen en dorpsraad in gesprek gaan over de haalbaarheid van het initiatief.

Vraag 16: pagina 34 Culturele instelling Inhoud: • We besteden aandacht aan actuele huisvestingsproblemen van lokale culturele voorzieningen.

Vraag: Is er ergens plek voor de vereniging, stichtingen die in de vml. School De Marie huren, want die moeten er uit en hebben op dit moment nog geen alternatief gevonden.

Antwoord:

Het probleem is bekend. Met de betrokken partijen zijn in de voorgaande collegeperiode gesprekken geweest vanuit de gemeente (portefeuillehouder en adviseur cultuur- en erfgoedbeleid) en/of de cultuurcoaches. Helaas heeft de gemeente geen vastgoed dat hiervoor geschikt is. De partijen worden meegenomen in het onderzoek naar de Aloysiuslocatie, waar de partijen graag een plek willen krijgen.

Vraag 17: pagina 43 Inhoud: Daarnaast wordt incidenteel € 100.000 beschikbaar gesteld in 2023 voor integraal werken en samenwerken met onderwijs en ketenpartners.

Vraag: Wij kunnen dit niet helemaal plaatsen. Waarvoor wordt dit bijv. gebruikt?

Antwoord:

In het coalitieakkoord zijn diverse ambities aangegeven op het gebied van onderwijs. Deze incidentele middelen zijn nodig om te onderzoeken hoe we deze ambities kunnen waarmaken. Wat is er al in Losser en waar kunnen we het integraal werken en de samenwerking met onderwijs en ketenpartners verstevigen. Dit ook in relatie tot de nieuw op te stellen LSA (Lokale Samenwerkings Agenda) in 2023.

Vraag 18: Samenwerking met scholen etc. wordt gecontinueerd, maar hoe staat het met de uitvoering van deze regierol?

Antwoord:

Er is regelmatig overleg tussen de schoolbesturen en wethouder onderwijs (minimaal drie keer per jaar en indien de actualiteiten daarom vragen vaker) en vijf keer per jaar met alle directeurs van de scholen en de beleidsmedewerker onderwijs.

Van de overleggen wordt een verslag en een actielijst gemaakt. Per thema/actie, uit te werken onderwerp is in het directeurenoverleg minimaal een directeur vanuit het onderwijs de kartrekker. In de overleggen wordt dan de voortgang van de ontwikkelingen besproken. Aangezien de beleidsmedewerker onderwijs in beide overleggen aanwezig is en de voorzitter van het directeurenoverleg een van de onderwijsbestuurders is, wordt de verbinding tussen de verschillende overleggen geborgd en vindt er op regelmatige basis terugg koppeling van de ontwikkelingen en actualiteiten plaats.

Vraag 19: pagina 46 Inhoud: Voor Sociaal Cultureel werk is in 2023 € 101.000 beschikbaar gesteld voor een breed aanbod aan sport en cultuur.

Opmerking: Wat gaat daarvoor gedaan worden?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 20: pagina 52 Inhoud: gemeente Losser heeft een vitale landelijke omgeving.

Vraag: Wij missen hier het opstellen van de visie buitengebied zoals opgenomen in het akkoord. Zit dit al in de pijplijn?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 21: pagina 54 Inhoud: In het kader van toekomstbestendige bedrijventerreinen onderzoeken we gemeentebreed de mogelijkheden tot revitalisatie of herstructurering van deze terreinen. Ook kijken we naar andere ruimtelijke mogelijkheden om eventuele uitbreidingswensen van bedrijven te faciliteren.

vraag: Er zou geïnventariseerd worden bij bedrijven of er behoefte is aan uitbreiding en zo ja hoeveel. Is dat inmiddels gebeurd?

Antwoord:

Het inventariseren van deze uitbreidingsbehoefte maakt onderdeel uit van het uitvoering geven aan de (gewijzigd) aangenomen motie bedrijventerreinen van 7 juni 2022. Uw raad wordt binnenkort aan de hand van een raadsinformatiebrief uitgebreid geïnformeerd over de uitvoering van deze motie

Vraag 22: pagina 56 Inhoud: De gemeente / Losser voldoet aan de doelstellingen van 'Afvalloos Twente in 2030'. Vraag: Wanneer staat de evaluatie van het afvalbeleid gepland?

Antwoord:

De evaluatie diftar is momenteel in uitvoering, voor het eind van het jaar wordt deze met de raad gedeeld.

Vraag 23 : pagina 57 Inhoud: Integrale doorontwikkeling van de centrumontwikkelingen in Losser.

Opmerking: Graag worden wij binnenkort eens bijgepraat over de plannen rondom De Brink en dan met name inzake het opkopen van panden en verplaatsen van de parkeerplaats Jumbo.

Antwoord:

Op dit moment vinden voorbereidingen plaats om de visie ruimtelijke aandachtsgebieden centrum Losser ter vaststelling voor te leggen aan uw raad. We kunnen in dit besluitvormingsproces aandacht besteden aan het informeel bijpraten van de raad indien u dat wenst.

Vraag 24: pagina 91 risico conjunctuur en rentestijging. Vraag: Zijn deze risico's niet te laag ingeschat?

Antwoord:

Wij proberen zoveel mogelijk risico's die we signaleren voor te zijn en het risico te beperken. Voor de conjunctuurontwikkelingen hebben we dat bijvoorbeeld gedaan door nu al een deel van het verwachte accres te reserveren en zo in financiële zin voorbereid te zijn op de verwachte economische tegenwind (zie begroting, paragraaf 4.3, nummer 3 van het schema). En voor wat betreft de verwachte rentestijging hebben we al rekening gehouden met een stijging van de rente op korte en langlopende leningen van respectievelijk 0,25% en 0,5% per jaar (zie ook antwoord op vraag 6). Dat maakt dat het risico, dat

overigens met ruim 24% van het totaal van de risico's het grootste risico in mogelijke financiële impact is, niet te laag is ingeschat.

CDA

Vraag 25: is er reeds een plan aanwezig met betrekking tot het geld dat is gereserveerd voor de groenblauwe dienst? Is bekend wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot groenblauwe diensten? Welke co-financieringspartijen zijn in beeld om deze groenblauwe diensten te verstrekken?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 26: een van doelstellingen uit het coalitieakkoord betreft het groeien naar 25.000 inwoners. Is hier ambtelijke capaciteit voor ingeschakeld/benodigd met betrekking tot woningbouw (o.a. register makelaar taxateur) ? Zo ja, hoeveel capaciteit? En in hoeverre is dit uitgezet?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 27: welke partijen zijn betrokken bij het project 'Drielandsteen' te Overdinkel? Wordt gezamenlijk geld ingelegd ten aanzien van dit project of Losser alleen?

Antwoord:

De volgende partijen zijn betrokken: Stadt Bad Bentheim, Stadt Gronau, gemeente Losser, Provincie Overijssel. We proberen de ontwikkeling rondom de grensoverschrijdende fietsverbinding te koppelen aan andere strategisch belangrijke vraagstukken, zowel in Nederland (bijvoorbeeld bossenstrategie) als in Duitsland. De infrastructurele kosten aan de Duitse zijde worden gedragen door onze Duitse partners. We gaan met onze Duitse partners nog onderzoeken of er subsidies mogelijk zijn vanuit Euregio/ Interreg.

Vraag 28: Welke werkzaamheden moeten worden uitgevoerd voor de € 80.000 inzake de sociaal economische versterking van Overdinkel? Is hier niet een aanpak voor (Hart voor Overdinkel)? In hoeverre wordt de raad betrokken bij dit mogelijke onderzoek?

Antwoord:

We zijn voornemens via een projectmatige aanpak te komen tot een sociaaleconomisch herstructureringsprogramma voor het dorp Overdinkel, wat ten goede komt aan de leefbaarheid van het dorp maar ook de vitaliteit van de inwoners met het oog op langere termijn. Een van de pijlers van dit programma is de bevolkingssamenstelling/ creëren van een goede balans in de bevolkingssamenstelling. We laten een analyse maken en vragen om advies over de wijzen waarop (op langer termijn) een verandering in de bevolkingssamenstelling kan worden bewerkstelligd, welke een positieve invloed zal hebben op de sociaaleconomische structuur in Overdinkel. Het geld dat nu in de begroting staat gereserveerd is in eerste instantie bedoeld voor dit onderzoek. Dit neemt niet weg dat de mogelijkheid bestaat dat als gevolg van het uitvoeren van de adviezen dan wel voor acties met betrekking tot de andere pijlers van het sociaaleconomisch herstructureringsprogramma aanvullende gelden nodig zijn.

Als vanzelfsprekend wordt de raad te zijner tijd geïnformeerd over de analyse en de adviezen als gevolg van het onderzoek.

Vraag 29: wat is de status van de digitale evenementenvergunning (en verstrekken overige digitale vergunningen)? Hoeveel budget is hiervoor (nog) benodigd?

Antwoord:

Het is mogelijk om digitaal een evenementen vergunning aan te vragen. Het verstrekken van digitale vergunningen gebeurt standaard, tenzij er het verzoek is dit analoog te doen. Hiervoor is nu geen budget nodig.

Vraag 30: is er een evenementenagenda in de gemeente Losser? Zo ja, zitten er knelpunten in deze agenda? Zo ja, wat wordt hier aan gedaan?

Antwoord:

Er is geen evenementenagenda die extern inzichtelijk is. Zover wij nu kunnen overzien zijn er geen knelpunten.

De Tourist Info zorgt voor een evenementenagenda en publiceert deze maandelijks. Om knelpunten in de agenda te voorkomen bespreekt SOGL (Samenwerkende ondernemersverenigingen Gemeente Losser) tijdens haar vergadering in november de jaaragenda 2023.

Organisaties kunnen aan de hand van de jaaragenda (beheerd door de Tourist Info) bepalen of er al dan niet al een evenement op een bepaalde datum is georganiseerd. Als er meerdere evenementen op één dag worden georganiseerd is dat geen weigeringsgrond voor het verlenen van een vergunning.

Vraag 31: er wordt € 350.000,- gereserveerd voor het Uitvoeringsprogramma Dienstverlening. Welke werkzaamheden worden hiermee beoogd? Wat is doel van dit budget? Welke websites zijn hiermee uiteindelijk te bezoeken?

Antwoord:

Het krediet van € 350.000 is benodigd voor investeringen die voortkomen uit het Uitvoeringsprogramma Dienstverlening. Het zijn investeringen die noodzakelijk zijn op basis van wet en regelgeving. En investeringen die zeer wenselijk zijn om onze digitale dienstverlening beter op de behoefte van inwoners en ondernemers aan te laten sluiten. Met deze middelen kunnen we de digitale dienstverlening uitbreiden en toegankelijker maken (in navolging op de in 2022 vastgestelde visie op dienstverlening). Hieronder vallen onder andere de werkzaamheden voor het optimaliseren van de website www.losser.nl (incl. het vergroten van het digitaal aanbod en het plaatsen van e-formulieren) en de aanschaf en werkzaamheden die nodig zijn om te komen tot een 'mijn losser-omgeving'.

Vraag 32: er wordt voor 2023 ca. € 186.000 extra geld vrij gemaakt voor een breed (na)schools aanbod. Is er een plan van aanpak aanwezig waarmee het geld gaat worden gebruikt? In hoeverre is de gemeente Losser hier verantwoordelijk voor? Wat is de rol van onderwijsstichtingen hierin? In hoeverre is sprake van cofinanciering?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 33: het college is voornemens om de toeristenbelasting te verhogen met €0,25. Wat doen omliggende gemeenten met de toeristenbelasting? Het geld dat hiermee extra binnenkomt vloeit weer terug in de vorm van subsidies. Voor welke activiteiten en doelgroep worden deze subsidies gebruikt?

Antwoord:

(Op deze vraag wordt zo spoedig mogelijk teruggekomen)

Vraag 34: in de begroting wordt aangegeven dat in 2024 wordt gestart met de visie voor de herinrichting van Glane en Beuningen. Is het ook mogelijk om in 2023 reeds te starten met dit proces? Wat is de verdere tijdsplanning van het vormen van een visie tot en met het uitvoeren van de werkzaamheden? Hoeveel (externe) inzet zou hiervoor benodigd zijn? En wat zouden de kosten hiervan bedragen?

Antwoord:

Het proces om te komen tot een visie Kwaliteitsimpuls Beuningen en een visie Kwaliteitsimpuls Glane is in beide kernen enkele jaren geleden gestart. In de Coronaperiode is dit proces echter nagenoeg stil komen te liggen. Vandaar dat in de begroting is vermeld dat we voornemens zijn in 2023 de draad weer op te pakken en te komen tot een 'doorstart'. Dit proces zal leiden tot visies voor Beuningen en Glane, vergelijkbaar met de visie 'Kwaliteitsimpuls De Lutte'. Er zijn op dit moment voldoende middelen beschikbaar om dit proces uit te voeren (waar nodig met externe ondersteuning). De benodigde doorlooptijd om te komen tot deze visies is mede afhankelijk van het participatieproces dat we met inwoners en andere betrokkenen willen doorlopen.

Op het moment dat de visies zijn afgerond kunnen de bijbehorende integrale uitvoeringsprogramma's worden opgesteld. Deze zijn verankerd in het MIP. Op dat moment kan inzichtelijk worden gemaakt welke deelprojecten op welk moment worden uitgevoerd, wat daarvan de kosten zijn en hoe de kosten kunnen worden gedekt.

Vraag 35: is er een gespecificeerd kostenoverzicht te krijgen inzake de kosten voor sportaccommodaties (pag. 44) waarbij inzichtelijk wordt gemaakt wat de kosten per accommodatie/vereniging/stichting zijn?

Antwoord:

We kunnen desgewenst een overzicht op accommodatieniveau aanleveren. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt in de kosten per vereniging/stichting.

Vraag 36: wat is de status van de ontwikkeling van De Lutte Noord en het Hannekerveld te Losser? Is er een tijdsplanning aanwezig wanneer met de ontwikkeling van De Lutte Noord en het Hannekerveld kan worden gestart? Is er reeds met Domijn overeenstemming over de exploitatie van De Lutte Noord?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 37: er wordt circa € 574.000 begroot voor BIBOB-toetsingen. Hiervoor worden twee (externe) medewerkers voor ingezet voor de komende 3 jaar. Waarom is het bedrag volledig als last genomen in 2023 en niet toegerekend over de periode 2023 t/m 2025?

Antwoord:

Daarmee is het mogelijk om het budget al vanaf 2023 flexibel, naar behoefte, in te zetten. Dat vergroot de slagkracht. Het budget dat aan het einde van 2023 resteert, zal worden gereserveerd. Vervolgens kan het restant gedurende de jaren 2024 en 2025 worden aangewend.

Vraag 38: is er een toekomstvisie aanwezig (bv. 2030/35) met betrekking tot de verschillende kernen en dorpen? Zo nee, wordt hier aan gewerkt én wanneer verwacht men deze dan te presenteren?

Antwoord:

Momenteel is de ontwerp-Omgevingsvisie Losser 2040 gereed voor besluitvorming. Met de zogenoemde gebiedskompassen zijn richtinggevende kaders voor onder andere de verschillende woonkernen verwoord. Voor bijvoorbeeld het Lutterzand is aangekondigd dat deze kaders worden gebruikt voor het uitwerken van een op te stellen gebiedsvisie. Voor de woonkernen is dat besluit (nog) niet genomen.

Vraag 39: wat beoogt het college te bereiken met extra gelden voor participatie terwijl er nog geen toekomstvisie aanwezig is? Waarvoor worden de gelden dan gebruikt?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 40: welke mogelijkheden zijn er met betrekking tot het verlagen van het OZB-tarief voor verenigingen/stichtingen? Wat bedragen de kosten indien het verschil tussen het hoge en lage OZB-tarief wordt gecompenseerd?

Antwoord:

Op 9 november 2021 heeft de raad de motie OZB-tarief voor maatschappelijke organisaties aangenomen. Hierover is een separaat voorstel in voorbereiding. U ontvangt voor de begrotingsbehandeling een raadsinformatiebrief.

Vraag 41: klopt het dat door de lastenverhoging van 6,54% de OZB-baten circa € 25.000,- extra opleveren?

Antwoord:

De voorgestelde stijging van de ozb-tarieven met 6,54%, ter compensatie van loon- en prijsstijgingen, leidt tot een extra opbrengst van afgerond € 300.000.

Vraag 42: er zijn ondernemers aanwezig in onze gemeente en daarbuiten die op zoek zijn naar nieuwe bedrijfslocaties. In de begroting wordt geld gereserveerd voor het mogelijk revitaliseren van bestaande bedrijventerreinen. Is er ook gekeken naar wat de mogelijkheden zijn met betrekking nieuwe bedrijfsgronden? Is inzichtelijk wat de behoefte is van ondernemers naar nieuwe bedrijvengronden?

Antwoord:

Het inventariseren van deze uitbreidingsbehoefte maakt onderdeel uit van het uitvoering geven aan de (gewijzigd) aangenomen motie bedrijventerreinen van 7 juni 2022. De raad wordt binnenkort aan de hand van een raadsinformatiebrief uitgebreid geïnformeerd over de uitvoering van deze motie.

Vraag 43:

- a) Er wordt vanaf 2024 circa € 800.000,- gereserveerd voor de duurzaamheidsopgaven. We hebben begrepen dat dit enkel voor personele formatie is. Is er reeds een wervingscampagne ingezet om deze medewerkers te verkrijgen? Hoeveel fte wordt nodig geacht?

Antwoord:

Vorbereidingen worden op dit moment getroffen. Volgens het rapport van de Raad van het Openbaar bestuur wordt er voor een kleine gemeente ingeschat dat ca. 8 fte extra voor de uitvoering van het klimaatakkoord nodig is. Voor verdere details is het rapport van het ROB als bijlage toegevoegd.

- b) Wanneer wordt duidelijk wat de bijdrage is vanuit het Rijk voor deze duurzaamheidsopgaven? Komen deze middelen boven op de € 800.000 of worden deze in mindering gebracht op het geld dat nu is gereserveerd?

Antwoord:

Zie beantwoording hiervoor (vraag 8). Het college verwacht niet meer middelen nodig te hebben dan € 800.000 voor uitvoeringskosten (personeel) klimaatakkoord. In dit budget zijn geen programmagelden of investeringen in de samenleving voor duurzaamheid opgenomen. De te ontvangen rijksbijdrage wordt in principe verrekend met de gereserveerde middelen (€ 800.000). Deze middelen kunnen dan mogelijk (deels) worden ingezet voor duurzaamheidsdoelen, anders dan het klimaatakkoord.

- c) Wat is de status van de verduurzaming van de gemeente Losser; in hoeverre wordt voldaan de gestelde doelen? Wordt er gewerkt aan een nieuwe dynamische uitvoeringsagenda duurzaamheid?

Antwoord:

Stand van zaken duurzame opwek bijdrage NOT 225 GWh aan de RES Twente voor 2030 (peildatum 11-10-22)

Duurzame opwek	Streven volgens mix	Gerealiseerd	Percentage tov doel
Grootschalig zon op dak	55 GWh (63 ha)	39 GWh	71 %
Zonnevelden	80 GWh (100 ha)	26,4 GWh	33 %
Windturbines	90 GWh	0	0%

Aandachtspunt hierbij: De regionale verhouding tussen wind en zon dient volgens de uitgangspunten van de RES Twente uit te komen op 60% wind en 40% zon om zo efficiënt mogelijk gebruik te maken van het ondergrondse netwerk. Dit vraagt nog de nodige inspanning op windenergie binnen Noordoost Twente.

Ten aanzien van het energieverbruik en ontwikkeling van relevante indicatoren is veel informatie te vinden in de regionale Klimaatmonitor. Via onderstaande link voor de gemeente Losser:

[DASHBOARD - Losser \(databank.nl\)](#). De regionale klimaatmonitor is bedoeld om decentrale overheden van monitoringinformatie te voorzien voor de energietransitie.

Er wordt gewerkt aan een update c.q nieuwe uitvoeringsagenda.

Vraag 44: op welke wijze probeert de gemeente grip te houden op de kosten voor verbonden partijen? In hoeverre is inzichtelijk waardoor de kosten stijgen bij verbonden partijen? Is dit enkel vanwege de inflatie? In hoeverre wordt inflatie gecompenseerd via het accres?

Antwoord:

In regionaal verband is een protocol afgesproken voor de sturing op de begrotingen van Gemeenschappelijke Regelingen. Hierin zijn afspraken opgenomen over de te hanteren loon- en prijsindex in de begroting. Genoemde afspraken komen overeen met de wijze van indexering zoals in Losser

gebruikelijk is. Gemeenschappelijke regelingen ontvangen geen compensatie voor hogere prijs-/loonstijgingen dan de gebruikelijke index.

Vraag 45: de rioolheffing stijgt met 7,7%. Wat is de financiële impact per procent dat dit naar beneden/boven wordt bij gesteld?

Antwoord:

Een stijging van de rioolheffing met 1% leidt tot een meeropbrengst van afgerond € 31.500.

Vraag 46: in het coalitieakkoord wordt aangegeven dat wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot de bestaande / een nieuwe sporthal in De Lutte. Is hier geld voor gereserveerd? Zo ja, wanneer moet dit onderzoek plaatsvinden? Zo nee, hoeveel geld zou voor een dergelijk onderzoek benodigd zijn en wanneer zou hiermee kunnen worden gestart?

Antwoord:

Voor het onderzoek zijn geen middelen gereserveerd in de begroting. Een specifiek onderzoeksbudget is nog niet aan te geven. In november is een overleg gepland met vertegenwoordigers van de gebruikers van de sporthal. Wij informeren u over het vervolgtraject, bij voorkeur bij de Voorjaarsnota 2023.

Vraag 47: het BTW risico inzake de verbouwing van het TCC is ingecalculeerd in de begroting waar deze bij de VJN nog als potentieel risico werd verantwoord. Wanneer wordt een uitspraak verwacht met betrekking tot deze BTW kwestie?

Antwoord:

Vanuit de gemeente is alle benodigde informatie aangeleverd. De Belastingdienst is bezig met een feitenonderzoek. Tot nog toe hebben wij geen reactie ontvangen.

Vraag 48: de kosten voor wethouders nemen logischerwijs toe als gevolg van de uitbreiding van de formatie met 0,5. Worden er naast deze kosten nog andere kosten verwacht aan bv. ondersteuningskosten en overige kosten? Zo ja, hoeveel?

Antwoord:

Met de uitbreiding van de wethouder formatie met 0,4 fte verwachten we geen extra kosten voor ondersteuning. Immers noch het aantal wethouders is gewijzigd noch het takenpakket is veranderd.

Vraag 49: zijn er nog lopende claims/rechtszaken die mogelijke financiële impact hebben voor de gemeente Losser?

Antwoord:

Er lopen op dit moment geen claims en/of rechtszaken die een mogelijke aanzienlijke impact voor de gemeente Losser zouden kunnen hebben. Daarbij doelen wij op claims die uitstijgen boven de eenvoudige aansprakelijkstellingen op het gebied van de openbare ruimte. Daarbij komt dat eventuele hogere claims vallen onder de gemeentelijke aansprakelijkheidsverzekering.

Vraag 50: er wordt een 'groene' boa ingezet gericht op het behoud en het versterken van de Losserse natuur en het landschap. Een boa domein II heeft andere bevoegdheden dan de huidige aangestelde BOA. Gaat deze BOA de huidige BOA's versterken of krijgt hij/zij een eigen takenpakket?

Antwoord:

De groene boa gaat de huidige boa's versterken én krijgt een eigen takenpakket (zoals onder vraag 9 uiteengezet). De groene boa gaan we op meerdere manieren inzetten. Bijvoorbeeld samen met onze toezichthouders bouw, als het gaat om illegale kap of naast bestuursrechtelijke handhaving als ook strafrechtelijk optreden wenselijk is. Maar ook in samenwerking met de andere boa's. Hoewel boa domein I en II verschillende taken en bevoegdheden hebben, is er ook een bepaalde mate van overlap, bijvoorbeeld de inzet op ondermijning.

Vraag 51: op welke wijze probeert de gemeente Losser het digitale bewustzijn (cybercrime etc.) te vergroten? Is hier voldoende capaciteit voor aanwezig?

Antwoord:

Met de bewustwordingscampagne “Veilig werken. Zo doe je dat!” vergroot de gemeente Losser het bewustzijn van haar medewerker op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Onder andere met online trainingen worden de werknemers gewezen op het belang om zorgvuldig met (persoons)gegevens om te gaan van onze inwoners en ondernemers. Daarnaast worden de medewerkers gewezen op zaken waar zij zelf in het dagelijks werk alert op moeten zijn. De uitvoering van deze campagne is belegd bij de beveiligingsadviseurs van het IT Bedrijf en de privacy aanspreekpunten op de werkvloer, hiervoor is voldoende capaciteit.

Vraag 52: op pag 53De verbinding Stuwwal - Dinkeldal vormt hiervoor een pilot...Waar wordt dit gerealiseerd?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 53: pag 23 .Nieuwbouw basisschool Beuningen, Voorbereiding. Zit de renovatie van de gymzaal hier bij in?

Antwoord:

De gymzaal wordt niet gerenoveerd. In de raadsinformatiebrief van 22 september is aangegeven dat de gymzaal wordt verduurzaamd. Het betreft hier voornamelijk na isolatie van het gebouw. Daarnaast is een beperkt aantal voorzieningen (akoestische voorzieningen, afdekvloer) gepland om multifunctioneel gebruik mogelijk te maken.

Vraag 54: op pag. 46 € 101.000 wordt extra uitgetrokken voor een breed aanbod sport en cultuur. Hoe wordt dit vormgegeven? Voor wie is dit bedoeld? , voor wie ?

Antwoord:

Verwezen wordt naar het antwoord op vraag 19.

Vraag 55: wat is de reden van de stijgende kosten ad € 190.000 voor meer ondersteuningsbehoeften?

Antwoord:

Er is een stijging van het aantal cliënten dat gebruik maakt van ob. Dit komt door de nasleep van Corona in combinatie met vergrijzing. Deze stijging zet zich voort, waardoor ook de kosten stijgen.

Vraag 56: op pag. 3: Er wordt aangegeven dat een hernieuwde visie wordt opgesteld. Welke visie wordt herzien?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

Vraag 57: pag 20 (Se7): Ruimhartig minimabeleid van 130%: Betekent dit dat die inkomensgrens alleen wordt gehanteerd voor gezinnen en alleenstaanden met minderjarige, vast bij de betreffende ouder(s) inwonende kinderen?

Antwoord:

De verruiming van de inkomensgrens geldt voor iedereen die gebruikt maakt van minimaregelingen waarbij sprake is van armoede met directe gevolgen voor kinderen.

De verruiming van de inkomensgrens naar 130% geldt niet voor alle minimaregelingen, maar alleen voor de regelingen die bestemd zijn voor kinderen die in armoede opgroeien. Dat zijn Stichting Leergeld, Kraambank Losser en Verjaardagsbox Losser.

PVDA

Vraag 58: blz. 24, Be2 en Be3. Impulsverbetering en Overhead inwonersbetrokkenheid/participatief werken. Waarom geen bedragen meegenomen voor de jaren 2025 en 26?

Antwoord:

Voor de jaren 2023 en 2024 wordt budget gevraagd voor opleiding en intervisie alsmede voor ambtelijke ondersteuning op het gebied van inwonerparticipatie. Afhankelijk van de opbrengsten en ervaringen zal te zijner tijd worden gekeken welke budgetten met ingang van 2025 en verdere jaren gewenst zijn.

Vraag 59: blz. 24, Be 13. Toeristenbelasting. Waarom geen wijzigingen in 2023?

Antwoord:

Met de Losserse horecaondernemers is de afspraak gemaakt dat de tarieven Toeristenbelasting een jaar van tevoren bekend worden gemaakt, om hen de kans te bieden hierover met de toeristen te communiceren.

Vraag 60: blz. 24, Be 6. Verkiezingen. Waarom alleen wijziging in 2023?

Antwoord:

Deze begroting gaat uit van een dubbele verkiezing met Coronamaatregelen zoals we die vorig jaar kenden. Op dit moment is het nog niet duidelijk of de coronamaatregelen weer gaan gelden. Zoals het er nu uitziet, wordt dit in november pas bekend gemaakt. BZK en Tweede Kamer houden erg vast aan vervroegd stemmen, ook als er geen Corona is. Begroting is gebaseerd op een dubbele verkiezing (provinciale staten en waterschap). Sommige kosten, zoals drukwerk, zullen hoger zijn omdat we bijvoorbeeld dubbele stempassen en stembiljetten nodig hebben. Ook hebben we tellers nodig om de dubbele verkiezing te kunnen tellen.

Vanwege de sterk wisselende omstandigheden en voorwaarden waaronder de verkiezingen plaats vinden, is er voor gekozen de kostenraming per verkiezing op te nemen in de begroting.

Vraag 61: blz. 41, 6.81 waarom wordt er in 2023 wel geld gereserveerd en de andere jaren niet? Nadere verduidelijking: Waarom werd er voor 2021 wel geld gereserveerd voor de 18+ geëscaleerde zorg en de aankomende jaren niet En voor de 18- geëscaleerde zorg wordt wel geld voor de aankomende jaren gereserveerd

Antwoord:

Voor geëscaleerde zorg 18+ wordt geen budget geraamd, aangezien de kosten voor deze zorg in principe door de zorgverzekeraar worden gedragen. Ook in 2021 is hiervoor geen bedrag geraamd. De € 9.000 die in de kolom 'Realisatie 2021' in de begroting 2023 staat, is een feitelijke betaling in 2021.

Onbeantwoorde vragen tijdens de bgrotingscarrousel 11 oktober 2022

Vragen:

1) Over duurzaamheidstaken: graag lijst van 26 taken toesturen. Is er een prioritering gemaakt voor de taken?

Antwoord:

De takenlijst is als bijlage bijgevoegd.

Als de personele capaciteit er is dan zullen alle taken worden opgepakt. Vooralsnog worden de taken die gekoppeld zijn aan de energietransitie en warmtetransitie met prioriteit opgepakt.

- Informeren, adviseren en stimuleren van de inwoners om hen te helpen om op termijn van het aardgas af te gaan.*
- Ondersteunen en stimuleren van initiatieven voor de opwek van hernieuwbare energie.*

2) Waarom daalt de overhead (blz. 123) van 2023-2024?

Antwoord: in de overhead 2023 is incidenteel budget opgenomen voor vorm geven aan data gedreven sturing (€ 100.000) en voor incidentele kosten statisch/oud archief (€ 95.000); deze bedragen worden als overhead bestempeld en komen in 2024 niet meer voor.

3) Omgevingswet, is er voor leges een inschatting gemaakt. Wat is er begroot aan legesopbrengst voor de omgevingswet?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

- 4) Voor de omgevingswet wordt risico aangegeven (blz. 92), maar je weet zeker dat er minder opbrengsten komen. Is het dan geen zekerheid?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

- 5) Waarom stijgt de voorziening reiniging in 2026 naar € 827.000?

Antwoord: bij de verwerking van de begrotingsbedragen 2026 zijn abusievelijk de mutaties voor de voorziening reiniging en de voorziening riolering verwisseld. De voorziening reiniging is in de versie van de begroting 2023 € 331.766 te hoog en de voorziening riolering hetzelfde bedrag te laag opgenomen. Dit heeft geen consequenties voor het begrotingsresultaat 2023.

Het overzicht voorzieningen hoort er als volgt uit te zien:

Bedragen * 1000 Euro	Stand 31-12-2022	Bestedingen 2023	Stortingen 2023	Eindstand 2023	Eindstand 2024	Eindstand 2025	Eindstand 2026
Fysiek							
Voorz. Reiniging	407	0	7	414	424	460	495
Voorz. Riolering	4.450	-23	227	4.700	5.072	5.443	5.814
Voorz. Vervanging afvalcontainers	163		35	198	233	268	303
Totaal Fysiek	5.021	-23	269	5.312	5.728	6.170	6.612
Sociaal							
Herstructurer.Ontmanteling Top Craft	27	0	0	27	27	27	27
Totaal Sociaal	27	0	0	27	27	27	27
Bestuur en Dienstverlening							
Voorz. pensioenen wethouders	3.827	0	0	3.827	3.827	3.827	3.827
Voorz. uitstroom personeel	4	0	0	4	4	4	4
Totaal Bestuur en Dienstverlening	3.831	0	0	3.831	3.831	3.831	3.831
Totaal	8.878	-23	269	9.170	9.586	10.028	10.470

- 6) De groen blauwe diensten, er wordt verkend maar er wordt wel € 250.000 gevraagd. Is dit alleen voor onderzoek of gebeurt daar meer?

Antwoord:

volgt zo spoedig mogelijk

- 7) Komt er ook geld voor groen blauwe diensten?

Antwoord:

Volgt zo spoedig mogelijk

- 8) Herinvestering voor minicontainers. dus niet nascheiden?

Antwoord:

Dit is een jaarlijks bedrag voor het vervangen van beschadigde/versleten minicontainers en het leveren van nieuwe containers bij nieuwe adressen

- 9) Blz. 14 Revitalisering bedrijventerrein. Is onderdeel van de kwaliteitsimpuls?

Antwoord:

Nee, een eventuele revitalisering van bedrijventerreinen maakt geen deel uit van de Kwaliteitsimpulsen zoals die momenteel in gang zijn gezet.

- 10) Hoe groot is de btw-component in de verbouw van het Carmelschoolgebouw, waarover de gemeente Losser risico loopt?

Antwoord: Mede op basis van fiscaal advies is ervoor gekozen de gemeente op te laten treden als bouwheer. Dit vanwege het beoogde fiscale voordeel. Het risico beliep maximaal: € 914.000 minus € 277.000 (contractueel overeengekomen vergoeding, die TCC -Carmel- aan de gemeente betaalt, ingeval de btw niet van de fiscus zal

worden terugontvangen). In de boekhouding is ervan uitgegaan dat dit risico wordt geëffectueerd. Als de rechter een voor Losser (gedeeltelijk) positieve uitspraak doet levert dit een financieel voordeel op.

- 11) Is de sociale samenwerkingsagenda het zelfde als de educatieve agenda? Zo niet, wat is het verschil? En welke speerpunten staan er op deze agenda?

Nee dit is niet hetzelfde; zijn twee verschillende agenda's.

1. In lokale educatieve agenda (De LEA) staan de samenwerkingsafspraken tussen gemeente en onderwijs, een visie op het onderwijs en doelen voor de toekomst. In Losser hebben we er voor gekozen om de Lokale educatieve agenda niet zo te noemen. Wij hebben gekozen voor de naam: Lokale samenwerkingsagenda onderwijs (LSA). Met name omdat het niet alleen om educatieve afspraken gaat maar we veel breder kijken.

En welke speerpunten staan er op deze agenda? LSA

- Creëren van optimale ontwikkelingskansen voor kinderen
- Doorlopende zorg, leer en ontwikkelingslijn
- Veilig en gezond opgroeien
- Educatief partnerschap
- Alle kinderen een startkwalificatie

De LSA loopt in 2022 af. Binnenkort gaan we met de schoolbesturen in overleg over een vervolg

2. Daarnaast kennen we ook een samenwerkingsagenda, tegenwoordig de Twentse Koers genaamd. Dit betreft een samenwerkingsverband tussen de 14 gemeenten, Menzis en de provincie. Het betreft een samenwerking binnen publieke gezondheid, Wmo, jeugdwet en participatiewet, met vijf themalijnen;

- Jeugd
- Schulden en armoede
- Ouderen
- Psychisch kwetsbaren
- Preventie en gezondheidsbevordering